

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 23. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992360302208/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Beskrivelse af en Kartoffelmark: saa paafølgende syntes det da, at en Forfatter vilde spille nogle Sider paa Naturomgivelserne. Men medens Parodier, Drillerier og Karikaturer saaledes regnede ned over Digteren, var han ikke derfor at beklage; thi slige Ting er Navnkundighedens Forbud, og med ét Slæg var han fra en Ubekendt bleven en Berømt af første Rang. Hans Navn var paa Alles Læber, og det lød *François René de Chateaubriand*.

Han var født som det yngste af ti Børn i et gammeladeligt Hus i St. Malo i Bretagne. Faderen var streng og tør, uselskabelig og tavs, havde kun én Lidenskab, sit Adels hovmod. Moderen var lille og styg, urolig og misfornøjet, men i høj Grad gudsfrygtig, Kirkegængerske og Præstebeskytterinde. Sønnen arvede en Blanding af begge Natur.

Haardt blev han opdraget i et Hjem, hvor efter hans eget Udtryk Faderen var Tyendets Skræk, Moderen dets Svøbe, og voksede da op indesluttet og sky, tidligt fortrolig med Havets Bølgegang og Blæstens Musik, men aldrig forsonet med Hjemmets Uhygge og Kulde, et stædigt, tungsindigt og overspændt Barn. Den ham i Alder nærmeste Søster Lucile, der følte sig tilsidesat som han, blev hans eneste Ven og Fortrolige; hun var som han en syg og lidenskabelig Sjæl, Aar for Aar mere tilbøjelig til som Rousseau at ane Sammensværgelser imod sig overalt og anse sig for forfulgt af Alle; i sin Barndom tyede hun til Broderen, senere til Religionen som Beskytter mod disse Farer og Trængsler. Hun var først som Broderen uskøn og sky, blev senere meget smuk, bleg med mørkt Haar, skøn som en Dødens Engel; hun tilbragte en stor Del af sit Liv i Kløstre, var lidenskabelig i sin Søsterkærlighed og lidenskabelig katolsk. Hun havde digteriske Anlæg og synes saavel i Skyhed som i Overspændthed at have været Broderens kvindelige Sidestykke. En anden Søster Julie, der i sin Ungdom levede udelukkende som Verdensdame, endte som Hellig i gudelig Forsagelse, saa at Retningen mod Katolicismen synes at have ligget den hele Slægt i Blodet.

Den stærke Tvang, hvori den unge Chateaubriand holdtes, avlede hos ham en vild Trang til at være fri og sin egen Herre; den bestandige Opsigt, hvorunder han sukkede, avlede en altbeherkende Drift til menneskesky Ensomhed. Hede han ene ned ad Herregaardens Trapper eller gik han med sin Bøsse ensom paa Jagt, følte han alle Lidenskaber koge og bruse i sit